

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2605

Vragen van het lid **Gesthuizen** (SP) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *het aantal vreemdelingen in isoleercellen* (ingezonden 27 mei 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 23 juli 2014). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 2266.

Vraag 1

Herinnert u zich de cijfers over het aantal keren dat vreemdelingen in het jaar (2011) werden geïsoleerd terwijl zij in detentie verbleven?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe vaak is in de jaren 2012, 2013 en 2014 (tot op heden) overgegaan tot plaatsing in isolatie in vreemdelingendetentie?

Antwoord 2

Begin 2013 heb ik uw Kamer geïnformeerd over het aantal plaatsingen van vreemdelingen in isolatie in de eerste zes maanden van 2011. Dat aantal kwam neer op circa 75 per maand. In totaal ging het in dat gehele jaar om 900 isolatieplaatsingen. Het hiervoor geraadpleegde registratiesysteem voorziet wegens de huidige geautomatiseerde verwerking niet in een volkomen betrouwbaar beeld. Zo kan verplaatsing naar een andere afzonderingsruimte vanwege een reparatie resulteren in een doublure in de registratie.

In onderstaande tabel treft u de beschikbare cijfers met betrekking tot de jaren 2012, 2013 en het eerste trimester van 2014. De aantallen hebben betrekking op alle vreemdelingen die op grond van artikel 6 of 59 Vw2000 verblijven in een inrichting van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI).

¹ Kamerstuk 24 587, nr. 482

	2012	2013	2014 (jan. t/m april)
Isolatieplaatsingen (totaal)	741	662	167

Uit de tabel valt op te maken dat er in 2012 in totaal 741 isolatieplaatsingen werden geregistreerd en in 2013 waren dat er 662. In het eerste trimester van 2014 betrof het 167 plaatsingen.

Overigens is het mogelijk dat voor één persoon meerdere isolatieplaatsingen geregistreerd zijn, bijvoorbeeld omdat een vreemdeling zich bij herhaling dusdanig misdroeg dat meerdere strafcelplaatsingen nodig waren. Zo blijkt uit nadere analyse dat het in 2013 weliswaar ging om 662 geregistreerde isolatieplaatsingen maar om 447 personen. Voor de meeste vreemdelingen gold dat zij eenmaal in afzondering werden geplaatst (ca. 70%). Voor een kleiner deel van de populatie (ca. 30%) geldt dat gedurende het verblijf twee of meer plaatsingen in de afzondering zijn genoteerd.

Ook de cijfers omtrent bezetting en verblijfsduur in de detentiecentra geven inzicht in de mate waarin vreemdelingen geïsoleerd worden. Aan de hand van deze gegevens heb ik in een Algemeen Overleg met de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie op 13 maart 2013 een toelichting gegeven bij de cijfers over 2011.² Destijds heb ik uw Kamer gemeld dat gemiddeld 1,3% van de populatie op enige peildatum in de afzondering verbleef. Dit percentage bedroeg in 2012 1,2% en in 2013 1,3%.

Vraag 3

Kunt u binnen deze cijfers een splitsing maken tussen de redenen voor plaatsing in isolatie?

Antwoord 3

De detentiecentra leggen in hun eigen administratie van iedere oplegging de reden voor isolatieplaatsing vast. Primair onderscheid dat hierin wordt gemaakt, is tussen isolatie in het kader van een disciplinaire straf en isolatie als ordemaatregel, veelal ter bescherming van de vreemdeling zelf en/of anderen. Ook plaatsing in een strafcel vormt een uiterste maatregel, bijvoorbeeld in geval een vreemdeling ernstige agressie vertoont richting medewerkers of mede-ingeslotenen. In onderstaande tabel zijn de opleggingen van beide categorieën procentueel uitgedrukt.

	2012	2013	2014 (jan. t/m april)
Disciplinaire straf (strafcelplaatsing)	43%	34%	32%
Ordemaatregel ter bescherming	57%	66%	68%

Het komt overigens ook voor dat vreemdelingen op eigen verzoek in de afzondering verblijven. In 2012 gebeurde dit 64 keer, in 2013 34 maal en in de eerste maanden van 2014 kwam dit 14 keer voor.

Vraag 4

Kunt u binnen deze cijfers aangeven hoe lang de betreffende vreemdeling in isolatie is geplaatst en wat de gemiddelde duur hiervan is geweest?

Antwoord 4

De detentiecentra administreren van opgelegde ordemaatregelen en disciplinaire straffen ook de duur. Omdat registratie per dag en niet per uur plaatsvindt, is de geregistreerde duur veelal langer dan de feitelijke duur van het verblijf in de afzondering. Zo telt een verblijf gedurende de avond en nacht in de afzondering op als twee dagen. De beschikbare cijfers zijn opnieuw uitgesplitst naar de reden voor plaatsing en worden hieronder weergegeven in aantal dagen:

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, 19 637, nr. 1656.

	2012	2013	2014 (jan. t/m april)
Gemiddelde duur straf	5,4	4,8	7,1
Gemiddelde duur maatregel	5,2	4,5	5,4

De duur van een opgelegde strafcelplaatsing is afhankelijk van de gedraging(en) en de omstandigheden die aanleiding vormden voor de opgelegde straf en staat daarmee in beginsel vast. In geval het een maatregel betreft, wordt dagelijks bezien of de afzondering nog steeds noodzakelijk is. Op advies van een psycholoog zijn voorzieningen beschikbaar en wordt tevens in passende activiteiten voorzien, zoals lichaamsbeweging en een aanbod aan leesmateriaal.